

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра початкової та дошкільної освіти
Кафедра фізичного виховання та спорту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету педагогічної освіти

доц. Герцюк Д.Д.

“31” *серпня* 2021 р.

(Ухвалено Вченою радою

факультету педагогічної освіти

від “31” *серпня* 2021р.,

протокол № 1)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти

Галузь знань 01 «Освіта»

спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

факультет педагогічної освіти

“Теорія і методика фізичного виховання та валеологічної освіти” Робоча програма для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2021. – 10 с.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

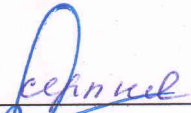
Доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання та спорту, Сіренко Р.Р.

Робочу програму обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри фізичного виховання та спорту

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Завідувач кафедри доц. Сіренко Р.Р.

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол № 1 від “31” 2021 року

Голова Вченої ради доц. Герцюк Д.Д.

© Сіренко Р.Р., 2021

© Львівський національний
університет імені Івана Франка,
2021

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 освіта (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки 012 Дошкільна освіта (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність: Вихователь дошкільного закладу	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		4-й	4-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/4 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		64 год.	16 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		24 год.	88 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
іспит			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - оволодіння студентами знаннями щодо основ системи фізичного виховання дошкільників; здійснення практичної підготовки студентів у набутті вмінь і навичок для самостійної практичної роботи з використанням методів та засобів фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі.

Завдання - вивчення основ фізичного виховання для використання їх у практичній роботі вихователя дошкільного навчального закладу.

Вимоги до знань та вмінь

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти» у студентів будуть сформовані

загальні та спеціальні (фахові) компетентності, професійні знання, вміння та навички.

Очікувані результати навчання:

Загальні компетентності:

- КЗ-2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- КЗ-9 Здійснення безпечної діяльності.

- КЗ-12 Здатність до співпраці і взаємодії в команді.

Спеціальні (фахові компетентності):

- КС-2 Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

- КС-12 Здатність до фізичного розвитку дітей раннього і дошкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

- КС-14 Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок здорового способу життя як основи культури здоров'я (валеологічної культури) особистості.

Програмні результати навчання:

- ПР-4 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їхнього використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

- ПР-7 Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

- ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

- ПР-14 Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я дітей.

- ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

- ПР-22 Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності дітей раннього і дошкільного віку

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- мету і завдання фізичного виховання дошкільників;
- основні форми, методи та засоби фізичного виховання;
- організацію фізичного виховання дітей дошкільного віку;

- стан розв'язання проблем збереження та формування здоров'я дітей дошкільного віку із застосуванням новітніх оздоровчих технологій;
- функціональні обов'язки педагогічного персоналу дошкільного навчального закладу;
- особливості здійснення лікарсько-педагогічного контролю.

вміти:

- впроваджувати в навчально-виховний процес дошкільного навчального закладу сучасні ефективні профілактичні та фізкультурно-оздоровчі технології;
- створювати умови для оптимальної рухової активності дітей із урахуванням критеріїв оцінки та змісту рухового режиму в групах різного вікового періоду;
- використовувати методи і засоби фізичного виховання з дітьми дошкільного віку;
- методично правильно організовувати та проводити всі форми фізичного виховання у дошкільному навчальному закладі;
- володіти методикою навчання основних рухів дітей дошкільного віку;
- самостійно проводити заняття з фізичного виховання для дітей різних вікових груп у дошкільному навчальному закладі;
- володіти технікою виконання фізичних вправ;
- регулювати фізичне навантаження, змінюючи кількість вправ, їхнє дозування, інтенсивність виконання, чергування вправ на різні групи м'язів, використовуючи різноманітне обладнання та спортивний інвентар;
- формувати знання дошкільників з основ здоров'я та здорового способу життя;
- визначати загальний фізичний розвиток дитини; добирати ефективні засоби впливу на фізичний розвиток дітей відповідно до вікових особливостей;
- залучати батьків до участі у проведенні різних форм роботи з фізичного виховання;
- розробляти та виготовляти дидактичний матеріал на наочні посібники;
- складати конспекти занять, сценарії світ та розваг з фізичного виховання

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1

Загальні основи теорії та методики фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі

Тема 1. Предмет та основні поняття теорії та методики фізичного виховання.

Тема 2. Фізичне виховання дітей від народження до шести років

Тема 3. Вікові особливості фізичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку

Тема 4. Здоров'я. Складові здоров'я людини. Чинники що впливають на здоров'я людини

- Тема 5. Організаційні форми фізичного виховання дітей дошкільного віку
 Тема 6. Засоби фізичного виховання дошкільників
 Тема 7. Характеристика і класифікація загальнорозвиваючих вправ
 Тема 8. Рухливі ігри та методика їх проведення у ЗДО

Змістовий модуль 2. Методика проведення занять з фізичної культури та організація фізкультурно-оздоровчих заходів у ЗДО

- Тема 9. Типи занять з фізичної культури
 Тема 10. Методика проведення занять з фізичної культури
 Тема 11. Організація та проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у дошкільному навчальному закладі
 Тема 12. Зміст та методика навчання рухів дітей дошкільного віку
 Тема 13. Розвиток рухових якостей у дітей дошкільного віку.
 Тема 14. Профілактика порушень постави і плоскостопості. Корируюча гімнастика
 Тема 15. Планування та облік роботи з фізичного виховання у ЗДО
 Тема 16. Вимоги до проведення медико-педагогічного контролю у ЗДО

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі		
1	Теоретичні й наукові основи дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку»	2
2	Зміст та завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку	2
3	Фізичний та психічний розвиток дошкільнят	2
4	Здоров'язбережувальні технології у дошкільному закладі	2
5	Різновиди занять фізичними вправами в режимі дня	6
6	Класифікація фізичних вправ та допоміжних засобів фізичного виховання	4
7	Загальнорозвиваючі вправи як основа фізичного виховання дошкільнят	6
8	Види рухливих ігор. Вибір гри залежно від фізичного і психічного розвитку дітей	8
Змістовий модуль 2. Основи валеологічної освіти дошкільників		
9	Заняття з фізичної культури. Особливості проведення заняття залежно від типів, завдань і вікових особливостей	4
10	Поділ заняття на частини. Загальна і моторна щільність заняття. Розподіл навантаження	4
11	Неурочні форми фізичного виховання дошкільнят	4
12	Техніка рухів. Методика навчання. Алгоритм засвоєння рухової дії	6
13	Особливості розвитку рухових якостей дошкільнят	6

14	Види порушень постави. Вправи для корекції постави і плоскостопості	2
15	Документація з планування та обліку роботи з фізичного виховання	2
16	Медико-педагогічний контроль. Методика проведення	4
	Разом	32

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготувати план-конспект заняття з фізичного виховання для дітей дошкільного віку	4
2	Створити каталог рухливих ігор з предметами (на вибір)	4
3	Розробити конспект заняття з ранкової гімнастики з предметами (на вибір)	3
4	Розробити конспект заняття з гімнастики "пробудження"	3
5	Розробити сценарій фізкультурно-спортивного свята для дітей старшої групи	6
6	Розробити комплекс вправ для профілактики і корекції плоскостопості	2
7	Розробити комплекс вправ для профілактики і корекції порушень постави в дітей дошкільного віку	2
	Разом	24

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	

6. Методи навчання

1. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, бесіда, робота з опорним конспектом, практичні роботи).

2. Методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу в процесі викладання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студентів, стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні).

3. Методи контролю і самоконтролю в навчанні (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль і самооцінка у навчанні).

4. Практичні методи (суворо-регламентованої вправи, ігровий, змагальний).

7. Методи контролю

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

• **Поточна успішність студента** становить 50 % семестрової оцінки.

Максимальна кількість балів поточної успішності – 50 балів.

- індивідуальне творче завдання – 5 балів;
- усна доповідь на занятті, тести – 5 балів;
- реферативне повідомлення – 5 балів;
- виступ на практичному занятті – 15 балів;
- написання та проведення фрагменту заняття або заходу – 20 балів.

Кількість балів, що виставляється за практичне заняття, враховує: відповіді студентів на проблемні питання за змістом теми; обговорення запитань для роздумів, дискусій, уміння використовувати знання під час виконання поставлених завдань.

• **Екзамен:** максимальна кількість балів – 50.

Підсумкова максимальна кількість балів 100

Відвідування занять є обов'язковим складником навчання.

Політика виставлення балів. Засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни перевіряється шляхом усного опитування, поточного програмованого контролю знань, оцінки умінь аналізувати проблемні ситуації. Водночас обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність здобувача вищої освіти під час семінарського заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх запланованих видів навчальної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
81-89	добре	
71-80		
61-70		
51-60	задовільно	
26-50	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-25	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

- Силабус і робоча програма курсу
- Електронний курс на Moodle:
<https://e-learning.lnu.edu.ua/course/view.php?id=2250>

- Наукова, навчально-методична література.
- Електронні підручники.
- Конспекти лекцій.
- Мультимедійні презентації.
- Інтернет-джерела
- Завдання для іспиту.

9. Рекомендована література

Базова

1. Білан О. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. Білан ; за заг. ред. О.В. Низьковської. – Тернопіль : Мандрівець, 2017. – 256 с.
2. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : [навч. посібн.] / Е.С. Вільчковський, О.І. Курок. – Суми: Університетська книга, 2004. – 424с.
3. Вільчковский Е. С. Інтеграція рухів і музики у фізичному розвитку дітей старшого дошкільного віку : [навч.-метод. посібник] / Е. С. Вільчковский, Н. Ф. Денисенко, Ю. М. Шевченко. – Тернопіль : Мандрівець, 2011. – 128 с.
4. Вільчковский Е. С. Організація рухового режиму дітей 5-10 років у закладах освіти / Е. С. Вільчковский, Н. Ф. Денисенко. – Запоріжжя : Диво, 2006. – 228 с.
5. Єфименко М.М. Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку “Казкова фізкультура” / М. М. Єфименко. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 52 с.
6. Жейнова С.С. Формування творчих якостей майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти у процесі професійної підготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук. – Мелітополь, 2020. – 23 с
7. Загородня Л.П. Фізичне виховання дітей дошкільного віку : [навч. посібн.] / Загородня Л.П., Тітаренко С.А., Барсуковська Г.П.; за заг. ред.. Л.П. Загородньої. – Суми: Університетська книга, 2018. – 272 с.
8. Іванова В.В. Неперервна дошкільна освіта в університетах Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії : [навч. посібн.] / В.В. Іванова, М.М. Марусинець. – Івано-Франківськ, 2021. – 180 с.
9. Іванова В.В. Підготовка фахівців дошкільної освіти в університетах Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії : теорія і практика : [монографія] / В.В. Іванова. - Івано-Франківськ: НАІР, 2020. – 414 с.
10. Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільному, навчальному закладі : Інструктивно-методичні рекомендації. (№ 1/9- 438 від 27.08.2004) // Дошкільне виховання., 2004. – №10. – С.5-7.
11. Сварковська Л. Фізична культура – дошкільникам. Планування роботи за Базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку "Я у світі": [навч. посібн.] / Л. Сварковська, М. Галичина, О. Єршова, Ю. Бабанська. – Тернопіль: Мандрівець, 2011. – 144 с.

12. Профілактика порушень постави і плоскостопості в умовах у дітей в умовах закладів освіти засобами фізичного виховання : [метод. реком.] / Укл. Н.С, Полька, С.В. Гозак, І.О. Калиниченко. – Київ, 2011. – 49 с.

13. Томенко О.А. Фізкультурна освіта старших дошкільнят: інноваційна технологія: [монографія] / О.А. Томенко, А. Ю. Старченко. – Суми : Вид-во, 2016. – 169 с.

14. Iivonen S. The development of fundamental motor skills of four to five year old preschool children and the effects of a preschool physical education curriculum // Journal: Early Child Development and Care , vol. 181, no. 3, 2011, pp. 335–343.

15. Increasing Physical Activity in Preschool: A Pilot Study to Evaluate Animal Trackers / C.L. Williams; B.J. Carter; D. L. Kibbe; D. Dennison // Journal of Nutrition Education and Behavior. – 2009. – V. 41. – pp. 47–52.

Допоміжна

1. Денисенко Н. Гартуємо тіло і дух. Сучасні підходи до фізичного виховання та оздоровлення дошкільнят // Дошкільнє виховання, 2001. – №6. – С.14–15.

2. Єфименко М.М. Обережно стрибки! (Правильне виконання) // Дошкільнє виховання, 2000. – № 3. – С. 24–25.

3. Єфименко М.М. За принципом "Не зашкодь!" // Дошкільнє виховання, 1999. – №7. – С.19.

4. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту. – Упор. Крутий К Л., Маковецька Н.В. – Запоріжжя: ТОВ „ЛПС. Лтд.”, 2003. – 246 с.

5. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. – 272 с.

6. Шиян Г.М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 2. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2006. – 248 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/programy-rozvytku-ditey/programakazkova-fizkulturaefimenko.pdf>

2. <http://amnu.gov.ua/pryklady-fizychnyh-vprav-rankovoyi-gimnastyky-ta-vpravy-yaki-potencijno-nebezpechni-dlya-zdorov-ya-netrenovanyh-ditej/>

3. http://lekhnivka-dnz.edukit.kiev.ua/ruhlivi_igri_dlya_ditej/

4. <https://vseosvita.ua/library/ruhlivi-igri-5301.html>

5. http://dea.gov.ua/chapter/koncepciya_regionalnoi_sistemi_osviti_dlya_stalogo_rozvitku